

nieuwsbericht

Uitgave 6, 8 juli 2013

Graag informeren wij u over het volgende:

1. LAN presenteert eerste tien landelijk uniforme inhalatieprotocollen
2. Eurocommissaris Borg (Gezondheidszorg) ondergaat longfunctieonderzoek
3. Kritische Algemene Rekenkamer positief over kwaliteitsindicatoren COPD
4. Ledenvergadering Long Alliantie Nederland goed verlopen
5. Niels Chavannes versterkt bestuur Long Alliantie Nederland
6. CASPIR cursus verwelkomt 5000ste deelnemer!
7. Minister Schippers ontvangt innovatieagenda Astma & COPD op 20 september
8. Mooi programma Nationaal Congres COPD
9. Longen op de agenda
10. Meer informatie over de Long Alliantie Nederland
11. Meer informatie over dit nieuwsbericht

Met vriendelijke groet,
Long Alliantie Nederland,

1. LAN presenteert eerste tien landelijk uniforme inhalatieprotocollen

Tijdens de ledenvergadering van 31 mei jl. zijn de eerste 10 eenduidige inhalatieprotocollen vastgesteld. Dit is de eerste stap naar een Landelijke infrastructuur eenduidige inhalatie instructie. Het doel van deze Landelijke infrastructuur is het optimaliseren van de gezondheidswinst voor patiënten die inhalatiemedicatie gebruiken door de inhalatie instructie én bijpassende scholingen landelijk te uniformeren en vereenduidigen voor alle betrokken zorgverleners. Behalve een uiteindelijk volledige set van eenduidige inhalatieprotocollen bestaat deze infrastructuur in de toekomst uit passende patiënteninformatie, een infrastructuur van aansluitende scholingen voor zorgverleners en uit afspraken omtrent kwaliteitsborging voor beheer en onderhoud.

De afgelopen periode heeft een brede werkgroep hard gewerkt om tot dit resultaat te komen. De werkgroep, onder voorzitterschap van apotheker Gerrit van Ommeren, heeft criteria opgesteld waar een dergelijke structuur aan moet voldoen en vervolgens een selectie van 10 inhalatoren voorzien van een eenduidig inhalatieprotocol. De volgende stap is het ontwikkelen van inhalatieprotocollen voor nieuwe en overig bestaande inhalatoren, protocollen voor kinderen en zoals hierboven eerder genoemd aan passend patiëntenmateriaal.

Met het vaststellen van de eerste 10 inhalatieprotocollen kunnen ze in de praktijk worden toegepast. De LAN werkgroep is hiertoe druk bezig met een communicatie- en implementatieplan. Een belangrijk instrument hierin is het ontwikkelen van een website waar de eenduidige inhalatieprotocollen geplaatst gaan worden, samen met de patiëntenmaterialen en passende instructiefilms.

De LAN roept de beroepsgroepen op om oude of andere inhalatieprotocollen te verwijderen van bijvoorbeeld uw PC of website van de beroepsvereniging en deze nieuwe eenduidige inhalatieprotocollen in uw dagelijkse praktijk te gaan gebruiken. De inhalatieprotocollen zijn vooralsnog te vinden op de website van de LAN en wel op de volgende plaats <http://www.longalliantie.nl/publi/inhalatieprotocollen>.

2. Eurocommissaris Borg (Gezondheidszorg) ondergaat longfunctieonderzoek

In het kader van Wereld Spirometrie Dag heeft de European COPD Coalition een grootscheeps onderzoek uitgevoerd onder de medewerkers van de Europese Commissie naar de gezondheid van hun longen. Doel van het onderzoek was om het belang van gezonde longen en de aanpak van COPD onder de aandacht te brengen. Ook Eurocommissaris Tonio Borg (Gezondheidszorg) onderging een longfunctieonderzoek.

Eurocommissaris Borg ondergaat een longfunctieonderzoek

De European COPD heeft als missie het strijden tegen bestaande mythes en misverstanden over COPD, het coördineren van activiteiten van stakeholders voor het versterken van preventie, diagnosestelling, kwaliteit en toegankelijkheid van de COPD zorg door:

1. Vergroten van bewustwording over COPD binnen de Europese Commissie en Europese instellingen
2. Versterken van verbetering van zorg en behandeling
3. Opbouwen van de coalitie, ontwikkelen van steun en partnerschappen om de missie te bewerkstelligen.

De Long Alliantie Nederland is in april jl. lid geworden van de ECC. Op deze manier wil de LAN bijdragen aan een betere aanpak van COPD op EU niveau. Dit is belangrijk omdat het beleid met betrekking tot gezondheidszorg, onderzoek en innovatie voor een deel mede bepaald door de Europese Unie. Meer informatie is [HIER](#) te vinden.

3. Kritische Algemene Rekenkamer positief over kwaliteitsindicatoren COPD

De Algemene Rekenkamer heeft onderzoek verricht naar het beleid van het Ministerie van VWS om de transparantie in de kwaliteit van zorg te vergroten. De Rekenkamer is kritisch en is van oordeel dat de ministers van VWS er de afgelopen zestien jaar niet afdoende in geslaagd zijn de transparantie in de kwaliteit van zorg zodanig te vergroten, dat de patiënt de informatie kan gebruiken voor zijn keuze en de Inspectie voor de Gezondheidszorg voor haar toezicht. De beschikbare informatie is voor zorgverzekeraars nog niet afdoende om op te sturen.

Specifiek heeft de Rekenkamer ook de ontwikkeling van kwaliteitsindicatoren onderzocht. Hieruit komt naar voren dat:

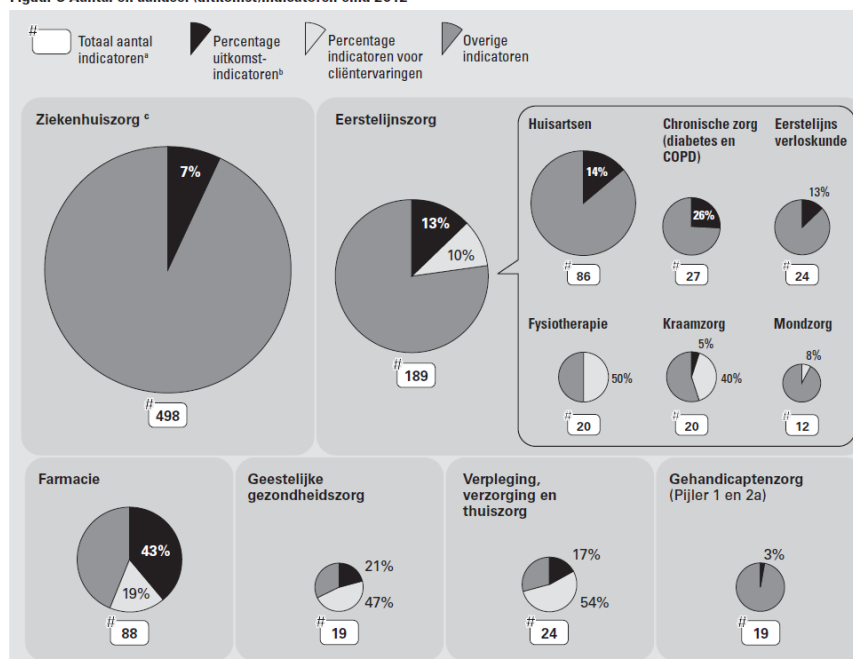
- de stabiliteit en kwaliteit van de meeste indicatorensets om kwaliteit te meten beperkt is;
- er nauwelijks indicatoren ontwikkeld zijn om de uitkomsten van zorgverlening te meten;

- de minister de afgelopen vijf jaar € 31 miljoen heeft uitgetrokken om het zorgveld indicatoren te laten ontwikkelen. De bruikbaarheid van deze indicatoren valt echter tegen.

De Rekenkamer constateert dat met het verdwijnen van Zichtbare Zorg veldpartijen minder gezamenlijk en meer in kleiner verband verder gaan met het versterken van de transparantie. De Rekenkamer beveelt de minister van VWS aan het Kwaliteitsinstituut in de startfase vooral te belasten met het weer om tafel krijgen van partijen en het vergroten van de kwaliteit en bruikbaarheid van de kwaliteitsindicatoren.

Over een aantal sectoren is de Rekenkamer positiever. Met name over de ontwikkeling van kwaliteitsindicatoren voor de chronische zorg (diabetes en COPD) en farmacie is de Rekenkamer positief. In deze sectoren is sprake van meer uitkomstindicatoren.

Figuur 3 Aantal en aandeel (uitkomst)indicatoren eind 2012

De Long Alliantie Nederland is verheugd dat de Rekenkamer positief is over de kwaliteitsindicatoren voor COPD. De LAN werkt aan meer uitkomstindicatoren, aanlevering van gegevens door de tweede en derde lijn, meer aandacht voor patiëntervaringen (bijvoorbeeld door koppeling van de CQI astma / COPD aan de kwaliteitsindicatoren). De LAN ziet het rapport "transparante Ketenzorg Diabetes Mellitus en COPD" over het verslagjaar 2011 als een startpunt om meer kwaliteitsverbetering te bereiken. Het rapport van de Algemene Rekenkamer is [HIER](#) te vinden.

4. Ledenvergadering Long Alliantie Nederland goed verlopen

De Long Alliantie Nederland is de federatieve vereniging op het gebied van longziekten met de ledenvergadering als hoogste orgaan. Op vrijdag 31 mei jongstleden was er met ruim zestig deelnemers een drukbezochte en geslaagde ledenvergadering. Besloten is onder meer tot:

- Het vaststellen van de eerste tien landelijke inhalatieprotocollen die onderdeel uitmaken van de landelijke infrastructuur voor eenduidige inhalatie instructie;

- Het vaststellen van twee extra kwaliteitsindicatoren voor de Zorgstandaard COPD;
- Het vaststellen van het LAN beleidsplan 2013 – 2015;
- Het benoemen van dr. Niels Chavannes als nieuw bestuurslid;
- Het vaststellen van de LAN jaarrekening 2012.

Voorts is uitgebreid gesproken over het rapport “transparante Keten zorg Diabetes Mellitus en COPD” van de Landelijke Organisatie voor Keten zorg; knelpunten in de zorg voor kinderen met astma; het selectieve inkoopbeleid voor COPD van Achmea en de CVZ pakketscan COPD.

5. Niels Chavannes versterkt bestuur Long Alliantie Nederland

De Long Alliantie Nederland is een federatieve vereniging met een bestuur. Het bestuur van de LAN heeft onder meer als taken het voorbereiden van voorstellen die ter besluitvorming worden voorgelegd aan de ledenvergadering en het uitvoeren van besluiten van de ledenvergadering. Bestuursleden worden voorgedragen door hun lidorganisatie. Bij het vervullen van de bestuurstaak richt het bestuur zich op het gezamenlijke belang van de LAN.

De LAN ledenvergadering van 31 mei jl. heeft dr. Niels Chavannes benoemd als bestuurslid van de LAN. Chavannes is voormalig huisarts en werkzaam als onderzoeker bij het LUMC en voorgedragen door de CAHAG. Dr. Ivo Smeele is afgetreden als LAN bestuurslid vanwege een benoeming tot hoofd Implementatie van het Nederlands Huisartsen Genootschap. De LAN is verheugd dat Niels Chavannes het LAN bestuur versterkt en dankt Ivo Smeele voor de jarenlange inzet voor mensen met chronische longziekten.

6. CASPIR cursus verwelkomt 5000ste deelnemer!

In het jaar 2009 is Stichting COPD en Astma Huisartsen Adviesgroep (CAHAG) gestart met de cursus “COPD, Astma en Spirometrie voor de eerste lijn” (CASPIR). Sinds de start hebben 5000 cursisten de CASPIR cursus gevolgd.

CASPIR is een praktische duocursus ontwikkeld door de CAHAG over spirometrie in de eerste lijn, bedoeld voor huisartsen en praktijkverpleegkundigen, -ondersteuners en -assistentes. De cursus CASPIR wordt in de regio aangeboden en gegeven door de regionale kaderhuisarts astma/COPD samen met de regionale longarts en

longfunctieanalist. De cursusinhoud is onafhankelijk opgesteld door de participerende beroepsorganisaties: NHG (CAHAG), NVALT, NVLA, V&VN praktijkverpleegkundigen en praktijkondersteuners en UMC St. Radboud Nijmegen. De cursus is opgebouwd uit een aantal aparte modules goed voor negen nascholingspunten. De modules omvatten e-learning, avondscholingen, meekijken in een regionaal longfunctielaboratorium, een portfolio met eigen spirometrietests en beoordeling door een longfunctieanalist. Een praktijkexamen en een kennistoets sluiten de cursus af, waarna deelnemers een certificaat ontvangen dat 3 jaar geldig is en onder voorwaarden verlengd kan worden. Meer informatie van de CASPIR cursus is [HIER](#) te vinden.

7. Minister Schippers ontvangt innovatieagenda Astma & COPD op 20 september

Een breed consortium van organisaties werkt momenteel aan "[Diagnose Technologie](#)" dat een vervolg is op [Diagnose 2025](#), waarin 17 trends en 3 mogelijke toekomstscenario's voor de Nederlandse gezondheidszorg in beeld zijn gebracht.

Diagnose Technologie is een verkenning van de impact van technologie in de gezondheidszorg gerelateerd aan vier grote (qua prevalentie, groei en kosten) ziektebeelden. Eén van de onderzoeksgebieden is COPD & Astma. In het onderzoek wordt gekeken naar de ontwikkelingen van technologieën die relevant zijn voor de toekomst van de gezondheidszorg, en naar de wijze van innovatie, de belemmeringen die hierbij een rol spelen en de mogelijkheden hierin versnelling te realiseren. Versnelling teneinde de kwaliteit, toegankelijkheid en betaalbaarheid van de zorg ook naar de toekomst te kunnen garanderen. Eindresultaat is een innovatieagenda, die net als de uitkomsten van Diagnose Diabetes een brede basis en wortels moet hebben in de zorgsector.

In het afgelopen jaar zijn er acht grote bijeenkomsten georganiseerd voor de verschillende onderzoeksgebieden: ouderenzorg, COPD & Astma, hart- en vaatziekten en kanker. Bij elke bijeenkomst waren ruim dertig deelnemers aanwezig. Een zeer gevarieerd gezelschap met verschillende perspectieven op innovatie en technologie in de zorg. Al deze bijeenkomsten hebben zeer veel kennis en inzichten opgeleverd als input voor de toekomst van technologie en innovatie in de zorg.

Op 20 september wordt het eerste exemplaar van de publicatie Diagnose Technologie overhandigd aan Minister Edith Schippers (VWS) tijdens het Diagnose Technologie congres. Meer informatie over het Diagnose Technologie congres is [HIER](#) te vinden.

8. Mooi programma Nationaal Congres COPD Ketenzorg

Op donderdag 31 oktober 2013 organiseert het Julius Centrum het jaarlijkse COPD Ketenzorg congres. Tijdens dit congres vindt uitwisseling plaats van onderzoeksresultaten, innovatieve projecten en ervaringen met bestaande en nog in de toekomst te ontwikkelen beleidsmaatregelen op het gebied van ketenzorg bij COPD. De bezoeker wordt op de hoogte gebracht van de belangrijkste ontwikkelingen in COPD ketenzorg van de afgelopen 12 maanden.

Er spreken gerenommeerde nationale en internationale sprekers:

- Prof. Paul Jones (St. Georges University of London): GOLD guidelines: towards personalized medicine
- Dr. Guusje ter Horst (voorzitter LAN, Eerste Kamer): COPD zorg in 2014 en verder
- Prof. Thierry Troosters (KU Leuven): Impact van fysieke (in)activiteit
- Prof. dr. Arno Hoes (Julius Centrum, UMCU): COPD and Heart Failure; what comes first?
- Prof. Onno van Schayck (Maastricht University): Vroeg-ontslag en thuisbehandeling van (ernstige) exacerbaties

Het congres is bedoeld voor zorgverleners, beleidsmakers, patiëntenorganisaties, onderzoekers en farmaceutische industrie. Accreditatie is aangevraagd voor huisartsen, artsen sociale geneeskunde, longartsen, fysiotherapeuten en verpleegkundigen. Meer informatie over de onderwerpen, sprekers, inschrijving en het indienen van een abstract is [HIER](#) te vinden.

9. Longen op de agenda

Hieronder vindt u een overzicht van relevante congressen en bijeenkomsten op het gebied van longen en gerelateerde onderwerpen.

Datum	Bijeenkomst	Meer informatie
16 datums: tussen 24 april en 2 oktober	Astmabehandeling anno 2013, de astma zorgstandaard in uw praktijk, wat te doen bij moeilijk behandelbaar astma? (zie nieuwsitem 9)	Voor data en locaties: www.healthinvestment.nl
5 september	3e Nationaal Pulmonaal Congres	www.healthinvestment.nl
10 september	Congres Diagnose Technologie	HIER
19 september	Jaarcongres V&VN Praktijkverpleegkundigen & Praktijkondersteuners	HIER
19 september	V&VN Regiobijscholing Noord, Assen	www.healthinvestment.nl
20 september	Diagnose Technologie: innovatieagenda astma en COPD	HIER
26 september	V&VN Regiobijscholing Oost, Ede	www.healthinvestment.nl

27 september	Ledenvergadering Long Alliantie Nederland	
3 oktober	V&VN Regiobijscholing Zuid, Breda	www.healthinvestment.nl
10 oktober	V&VN Regiobijscholing West, Zaandam	www.healthinvestment.nl
31 oktober	COPD ketencongres	Zie nieuwsitem 9
11 december	11e V&VN Longsymposium	www.healthinvestment.nl
13 december	Ledenvergadering Long Alliantie Nederland	

De agenda kunt u ook vinden op onze website www.longalliantie.nl. Als u gegevens wilt aanleveren voor "Longen op de Agenda" dan kunt u die sturen naar info@longalliantie.nl.

10. Meer informatie over de Long Alliantie Nederland

De Long Alliantie Nederland (LAN) is de federatieve vereniging van vooraanstaande partijen in Nederland op het gebied van chronische longzorg. De doelen van de LAN zijn:

- Het terugdringen van het aantal mensen met chronische longaandoeningen;
- Het terugdringen van de ernst van hun ziekte en het aantal sterfgevallen als gevolg van chronische longaandoeningen;
- Het bevorderen van de kwaliteit van leven van mensen met chronische longaandoeningen.

Leden van de LAN zijn:

- Longcentra Nederland;
- Longfonds patiëntenvereniging ([Longfonds](#));
- Koninklijk Nederlands Genootschap voor Fysiotherapie ([KNGF](#));
- Koninklijke Nederlandse Maatschappij ter Bevordering der Pharmacie ([KNMP](#));
- Nederlands Instituut van Psychologen ([NIP](#));
- Nederlandse Vereniging van Artsen voor Longziekten en Tuberculose ([NVALT](#));
- Nederlandse Vereniging van Diëtisten ([NVD](#));
- Nederlandse Vereniging van Longfunctieanalisten ([NVLA](#));
- Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde ([NVK](#));
- SAN Centra voor Medische Diagnostiek ([SAN](#));
- Stichting COPD en Astma Huisartsen Adviesgroep ([CAHAG](#)) namens het Nederlandse Huisartsen Genootschap ([NHG](#)) en de Landelijke Huisartsen Vereniging ([LHV](#));
- Stichting Longfonds ([longfonds](#));
- STIVORO expertisecentrum voor tabakspreventie ([STIVORO](#));
- Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland ([V&VN](#)), afdeling Longverpleegkundigen en afdeling Praktijkverpleegkundigen en Praktijkondersteuners ([praktijkverpleegkundigen-praktijkondersteuners](#));
- Vereniging Nederland-Davos ([Nederland-Davos](#));

Buitengewoon lid:

- ActiZ, organisatie van zorgondernemers ([ActiZ](#));

Bedrijfsleden:

- Achmea ([Achmea](#));
- Almirall ([Almirall](#));
- AstraZeneca ([AstraZeneca](#));
- Boehringer Ingelheim ([Boehringer Ingelheim](#));
- Chiesi Pharmaceuticals ([Chiesi](#));
- GlaxoSmithKline ([GSK](#));
- Meda Pharma ([Meda Pharma](#));
- Medidis Groep ([Medidis Groep](#));
- Mediq ([Mediq](#));
- Mundipharma Pharmaceuticals ([Mundipharma Pharmaceuticals](#));
- Novartis ([Novartis](#));
- Nutricia ([Nutricia](#));
- Takeda ([Takeda](#));
- Pfizer ([Pfizer](#));
- Sandoz ([Sandoz](#));
- Teva Pharma Nederland ([Teva](#));
- Coöperatie VGZ ([CVGZ](#)).

Gezamenlijk maken deze partijen zich hard voor een optimale preventie en zorg voor mensen met een chronische longaandoening. Samenwerking binnen de LAN moet zorgen voor synergie. Contactgegevens: Long Alliantie Nederland, Stationsplein 125, 3818 LE Amersfoort, KvK 32143205, Triodos Bank 390227919, info@longalliantie.nl en telefoonnummer 033-4218418.

11. Meer informatie over dit nieuwsbericht

Dit maandelijks digitale nieuwsbericht is bedoeld om u te informeren over de Long Alliantie Nederland. Geadresseerden zijn leden, relaties en belangstellenden van de LAN.

Als u zich wilt opgeven of afmelden voor dit nieuwsbericht, of als meer personen binnen uw organisatie dit nieuwsbericht willen ontvangen, dan kunt u dat doorgeven aan: nijdeken@longalliantie.nl en telefoonnummer 033-4218418.